

Стратегічний управлінський облік : підручник / О. В. Фоміна, О. Г. Заднівпровський, О. А. Мошковська, та ін. ; за заг. ред. О. В. Фоміної. — Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. — 340 с.

ISBN 978-966-918-163-3

DOI: 10.31617/p.knute.2024-377

Підручник «Стратегічний управлінський облік» розроблено відповідно до освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Рекомендовано для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, аспірантів, викладачів та фахівців у сфері бухгалтерського обліку.

Зам. 173/25

Ціна 300,00 грн

ЗМІСТ

ВСТУП	8
Тема 1. СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ	9
1.1. Сутність стратегічного управлінського обліку, його місія, мета, завдання та місце в системі менеджменту	9
1.2. Принципи стратегічного управлінського обліку.....	16
1.3. Основні концепції стратегічного управлінського обліку. Пристосованість системи стратегічного управлінського обліку до критичних факторів успіху	17
<i>Контрольні питання</i>	31
<i>Тести</i>	31
<i>Практичні завдання</i>	34
Тема 2. ПРОЦЕДУРИ, ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	37
2.1. Характеристика та класифікація процедур, інструментів та методів стратегічного управлінського обліку	37
2.2. Бюджетування як інструмент стратегічного управлінського обліку.....	46
<i>Контрольні питання</i>	54
<i>Тести</i>	55
<i>Практичні завдання</i>	57
Тема 3. СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	60

3.1. Основні блоки управлінських показників для оцінки діяльності підприємства	60
3.2. Вимоги до ключових показників діяльності в системі показників стратегічного управлінського обліку	68
<i>Контрольні питання</i>	71
<i>Тести</i>	72
<i>Практичні завдання</i>	74
Тема 4. ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	77
4.1. Організаційне забезпечення стратегічного управлінського обліку.....	77
4.2. Моделювання стратегічного управлінського обліку	83
4.3. Діагностика, моніторинг та оцінка ефективності впровадження стратегічного управлінського обліку	88
<i>Контрольні питання</i>	105
<i>Тести</i>	106
<i>Практичні завдання</i>	109
Тема 5. СУТНІСТЬ І ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ	112
5.1. Сутність стратегічного управління витратами	112
5.2. Облік та його практичне значення, що забезпечує зв'язок стратегії з бізнес-моделлю.....	122
<i>Контрольні питання</i>	133
<i>Тести</i>	133
<i>Практичні завдання</i>	135
Тема 6. МЕТОДИКА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ	138
6.1. Методи обліку витрат та калькулювання для безперервного вдосконалення	138
6.2. Сутність калькулювання за видами діяльності.....	146
6.3. Стратегічний акцент CVP-аналізу у калькулюванні за видами діяльності	149
<i>Контрольні питання</i>	156
<i>Тести</i>	156
<i>Практичні завдання</i>	158
Тема 7. ТЕОРІЯ ОБМЕЖЕНЬ ТА ОБЛІК ПРОДУКТИВНОСТІ	163
7.1. Сутність теорії обмежень Е. Голдрата та можливість її застосування в обліку.....	163
7.2. Види обмежень діяльності підприємств.....	165
7.3. Ключові показники для стратегічних управлінських рішень на основі теорії обмежень	171
7.4. Поняття про облік продуктивності та його основні принципи	176
<i>Контрольні питання</i>	182
<i>Тести</i>	183
<i>Практичні завдання</i>	185

Тема 8. ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ	189
8.1. Облік і вирішення питань в умовах трансфертного ціноутворення	189
8.2. Трансферне ціноутворення як методичний прийом управлінського обліку за центрами відповідальності	195
8.3. Види та особливості застосування трансфертних цін як інформаційної основи стратегічного управління	202
<i>Контрольні питання</i>	215
<i>Тести</i>	216
<i>Практичні завдання</i>	219
Тема 9. ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	227
9.1. Фактори і методи оцінки вартості підприємства	227
9.2. Облікове забезпечення оцінки балансових показників при визначенні вартості підприємства	236
9.3. Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами	239
9.4. Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи стратегічного управління	243
<i>Контрольні питання</i>	253
<i>Тести</i>	254
<i>Практичні завдання</i>	257
Тема 10. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ	259
10.1. Значення облікового забезпечення при вирішенні інвестиційних питань	259
10.2. Методи оцінки інвестиційних проєктів	263
10.3. Мета розробки бюджету капіталовкладень та оцінювання їхньої окупності	270
<i>Контрольні питання</i>	280
<i>Тести</i>	281
<i>Практичні завдання</i>	284
Тема 11. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	286
11.1. Сутність та класифікація підприємницьких ризиків і їхній стратегічний аспект	286
11.2. Оцінка та облік ймовірних та дійсних наслідків підприємницьких ризиків	290
11.3. Облікове забезпечення оцінки ризиків при ухваленні інвестиційних управлінських рішень	295
11.4. Стратегічний аналіз ризиків: якісний та кількісний	297
<i>Контрольні питання</i>	309
<i>Тести</i>	309
<i>Практичні завдання</i>	311

Тема 12. СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК	
У СИСТЕМІ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ	315
12.1. Характеристика технології стратегічного управлінського обліку	315
12.2. Ключові сфери стратегічних управлінських рішень.	317
12.3. Проектування стратегічного управлінського обліку та технологія обробки інформації.	321
12.4. Системи управління ресурсами підприємства	324
12.5. Реалізація функцій стратегічного управлінського обліку в інформаційних системах	327
<i>Контрольні питання</i>	330
<i>Тести</i>	330
<i>Практичні завдання</i>	333
 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	 336